MEDICAE FACVLTATIS DECANI

HERMANNI FRIDERICI TEICHMEYERI

HAEREDITARII IN CAMSDORF ET WENIGEN-IENA
PHIL. ET MED. DOCT. ANAT. CHIRVRG. ET BOTANICAE PROF. PVBL.
ORDIN. SERENISSIMORVM SAXONIAE DVCVM VINAR. ET ISENAC.
CONSIL. AVL. ET ARCHIATRI ACAD. IMPER. LEOPOLD. CAROL.
ET SOC. SCIENT. REG. BORVSS. SODAL.

PROGRAMMA INVITATORIVM

DE

RHYTMIS BASILII VALENTINI

DVODECIMVM

DISSERTATIONI INAVGVRALI

DE

DOLORE FEBRIVM ACVTARVM

DIE XXX. AVG. MDCCXXXVIII. HABENDAE
PRAEMISSVM.

IENAE DIE DOM. XII. POST. TRINITATIS.

LITTERIS CROEKERIANIS.

Vt promiſſis, in programmate undecimo datis, ſatisfaciam, agendum nunc eſt de depuratione Mercurii. Impuritates atque ſordes, Mercurio iunctae, vel extrinſece vel intrinſece adhaerent.

Cum ſordes, Mercurio extrinſece adhaerentes, minime ad Mercurii naturam pertineant, omnis Mercurius, vel ad Barometra, vel ad Aethiopem mineralem, vel ad vnguenta & emplaſtra, vel ad alium in praxi medica finem impendendus, prius ab omnibus metallicis particulis, plumbo ſcilicet, puluere, aliisque terrenis depurandus, & quidem adeo ſollicite, vt ad ſplendorem argenteum, radiantem, fulgentem plenamque fluiditatem perducatur.

Mercurius nunc in terrae viſceribus fluidus reperitur, & virgineus ſalutatur, nunc ex ſuis venis metallicis, minerisque, mediante deſtillatione, per

retor-

retortam expellitur vel alio quoque modo extrahitur. *

Mercurius a mercatoribus emtus utplurimum impurus est, lucri enim capiendi causa adulteratur; & ideo sequenti, & quidem communi modo purificandus est:

Recipitur scilicet concha lapidea, cui Mercurius infunditur, additur in simul sal commune, quo cum tamdiu trituratur, donec penitus fere dispareat; praeterea additur puluis scoriarum martis *von Hammerschlag*, & quidem omnia in portione anatica.

Haec mixtura intime inter se combinata committitur retortae ** terreae minori, & ad nostram methodum commodam in ollae furno destillatur in vas recipiens aqua repletum, ita quidem, vt rostrum retortae in aqua penitus sit absconditum, ne vapor Mercurialis in auras abeat; si enim retortae rostrum sub aqua delitescit coagulatur mercurialis vapor, iterumque transvertitur in verum Mercurium. Cum enim inter omnes constet, Mercurium esse spiri-

* Methodum id perficiendi planius descriptam videbis in scriptoribus rei metallicae, v. g. apud Ill. GEORG ENGELHARD *von* LOHNEYS im Bericht von Bergwercken p. 177. it. in LAZARI ERCKERI *aula subterranea p. 178. & 179.*

** Non sine ratione commendo retortas terreas minores pro destillando & depurando Mercurio; harum enim rostra si incalescunt, ab igne tam forti non rumpuntur; quando vero, contraria ex parte, Mercurius in retortis vitreis, quorum rostra sub aquis delitescunt, destillatur, vix fieri potest, ne vitra rumpant atque frangantur. Hoc iam dudum obseruauit PHILALETHA, hinc ferreas & ex Chalybe confectas commendat retortas *cap. XV. introitus aperti.*

tum, qui ab igne in vaporem & fumum resoluitur, siue quod idem est, in aerem & effluuia abit.

Alii depurationem Mercurii aliis suscipere solent modis; vt exempli loco unicam tantum adducam rationem Mercurium depurandi, recipiunt cinnabarim factitiam, vel etiam Mercurium sublimatum, & ex hisce corporibus addendo sufficientem & anaticam vel limaturae vel scoriarum Martis quantitatem, mediante destillatione in pristinum restituunt corpus, eundemque Mercurium dicunt rediuiuum. ***

Verum quamuis Mercurius hac methodo communi a sordibus suis extrinsecis mundificetur, ille tamen intrinsece non est purificatus. Omnia enim, quae cum Mercurio in sublimatione coniunguntur, v. g. sulphur commune in cinnabari, spiritus nitri, salis & vitrioli in Mercurio sublimato, cum sint extrinsece saltim agentia, quae mercurium non penetrant intime, nec suas proprietates intrinsecas mutant, facili enchyrisi ab eo iterum separantur.

Impuritates intrinsecae vero, quae in certa terra certaque aqua, quae bina intime inter se iunguntur cum Mercurio, consistunt, hac indicata methodo communi, nunquam separantur a Mercurio.

Pauca haec praemittere dissertationi inaugurali clarissimi atque dignissimi Candidati artis salutaris per-

*** Vide *institutiones* meas *chymicas p. 35. & 36.*, vbi de depuratione Mercurii tractatur, & si vis, iunge cum iisdem *institutiones* meas *materiae medicae cap. IX.* de *Salivatione Mercuriali.*

permisit vitae ratio, quam hic, uti moris est, propria Candidati manu consignatam exhibeo:

CAROLO GOTTLOB RVCKERO

Zittaviae a. CIϽ IϽCC IX. *Die* XVII. *Kalend. Febr. contigit nascendi conditio. Patre ille natus honesto, annum nunc agente octogesimum quintum, Gymnasii Zittaviensis Collega,* CAROLO RÜCKERO, *matre* DOROTHEA ROSINA, ex Neumanniorum *stirpe oriunda. Fidelissima ipse patris charissimi informatione in litteris latinis aeque ac graecis usus, ac pietatis christianae principiis imbutus, curae commissus fuit clarissimi M.* CHRIST. PESCHECKI, *Arithmeticae praecepta ipsi tradentis ac Geometriae, ac transactis aliquot annis in celebratissimo illo virtutis & meliorum artium seminario Zittaviensi cum a reliquis Praeceptoribus publicis b. M.* MICH. ZIGERO, IOH. DAN. STRAVPITZIO, Subrectore, *M.* ADAM ERDM. MIRO, Conrectore, *& deinceps a defuncti huius successore M.* SAM. FRIDER. BVCHERO, *viris de re literaria praeclare meritis; tum vero a Gymnasii modo laudati* Directore *M.* GOTHOFR. POLYCAR. MVLLERO, *insigni sua eruditione maximam inter doctos nominis celebritatem consequuto, in iis artibus, quibus iuuenilis aetas ad humanitatis studia informari solet, eruditus, atque adeo, ductu insuper experientissimi Medicinae Doctoris & Practici* IAC. FRIDER. GERBERI, *fundamentis quibusdam in scientiis anatomicis & chymicis rite iactis, sublimioribus in academia disciplinis rite pertractandis idoneus iudicatus, habita, qua Gymnasio valediceret, oratione* de Democriti Abderitae vita, *huius cognitione anatomica, & incrementis rerum anatomicarum ad nostra usque tempora, die XImo Kalend. octobris Anno CIϽ IϽ CC XXXI.*

 adiit

adiit florentissimum hoc Musarum Ienensium domicilium. Quo facto nomen suum apud Pro-Rectorem *tunc temporis* Magnificum IOH. ADOLPH. WEDELIVM *professus, atque ita die V. iduum Octobris ordini litterarum studiosorum rite adscriptus ab* HERM. FRID. TEICHMEYERO, *cuius patrocinio fuerat commendatus, petitis, quo pacto studiorum rationes rite forent ineundae, consiliis, cum ab ipso doctore Philosophiam naturalem, Chemiam, Anatomiam, Physiologiam, Pathologiam, Praxin medicam & Medicinam legalem est edoctus; tum vero operam dedit viris* Illustribus atque Excellentissimis, HILSCHERO *&* HAMBERGERO, *quorum alter materiam medicam priuatim, pathologiam vero & modum praescribendi formulas publice ipsum perdocuit; alter studia eius in scientiis pariter physicis, ac anatomicis in maius meliusque prouexit, cuius etiam praelectionibus publicis incrementa debet, quae in disciplina chirurgica in dies cepit maiora. In methodo medendi generali ipsum erudiuit vir de arte illa maxime salutari immortaliter meritus,* Illustris, atque Excellentissimus, IOH. ADOLPH. WEDELIVS. *Statim sub initio annorum academicorum in percipiendis artis mathematicae praeceptis opera vsus est* SEGNERI, Mathematum & physices nunc temporis in Academia Goettingensi P.P. O. *celeberrimi: Philosophiae eiusdemque rationalis praeceptorem habuit* M. IAC. CARPOVIVM, illustris Gymnasii Vinariens. nunc Rectorem clarissimum. *De ipsius studiorum rationibus praeclare itidem meruit Hospes desideratissimus,* Excellentissimus EMAN. CHRISTIAN. LOEBERVS, *vsu & experientia in arte medica insignis, quem praelegentem audiuit Praestantissimi* BOERHAAVII *institutiones medicas, & aphorismos de cognoscendis & curandis morbis: cuius praecepta quum rite haberet percepta, prolixissima hospitis modo laudati in ipsum voluntate factum est, vt cum isto aegrotos aliquoties, qui curae ac fidei eius se commiserant, conueniret, &, quo illi modo forent tractandi, disce-*

ret.

ret. Suadente ita Hoſpite Excellentiſſimo, *ſtudiorum ſuorum rationibus amplius prouiſurus, relicta die VII. iduum Septembris CIƆ IƆ CC XXXV. urbe Ienenſi, & itinere per Caſſellas, Paderbornam, Mimingrodam, Zwollam, Sinum Auſtrinum facto, Amſtelodamum conceſſit, & inde Lugdunum Batavorum ſe recepit, ibique artis medicae peritia Praeſtantiſſimorum virorum,* HERM. BOERHAAVII *iuxta, inſtitutiones & aphoriſmos practicos a ſe editos explicantis, ac* BERNH. SIEGFR. ALBINI, *ſcientias anatomicas & chirurgicas, itemque in praeparata ſua anatomica ceracea materia iniecta conſiderationes phyſiologicas tradentis, ſcholas non ſine inſigni iucunditate & fructu frequentauit, & vtilitatem haud mediocrem ex doctiſſimis Praeceptoris poſtremo loco nominati colloquiis, quae ipſi* Hoſpitis *commendatio effecerat, percepit. Morbo tamen conflictatus acuto, eodemque ſumma cum virium debilitate coniuncto, &, quum iam conualuiſſe videretur, vertiginans ac capite debilis, & regionis Batauicae aëra pertaeſus, hortante ita* Experientiſſ. Med. Doct. GERH. A SWIETEN, *cui valetudinis reſtituendae curam commiſerat, poſtquam Hagae Comitum, Amſtelodami, aliisque in locis illuſtrioribus, noſocomia, & domos publicas viſendi, & notatu ac ſpectatu digniora in vſum ſuum conuertendi gratia aliquamdiu fuit commoratus, in Germaniam d. VII. Kalend. Auguſti CIƆ IƆ CC XXXVII. ſe recepit, &, ut valetudini indulgeret, per varia eius regionis loca iter fecit, & inter alia & Caſſellas, vbi rariora multa ipſi videre contigit, & Marpurgum adiit, vbi* Philoſophus, *quem noſtra tulit aetas* percelebris, CHRISTIANVS WOLFIVS, *ipſi ſui conueniendi copiam fecit. Inde* Ienam *ipſis idibus Auguſti CIƆ IƆ CC XXXVII. reuerſus, &, quae coeperat, ſtudia vlterius eſt proſecutus.*

Confecto nunc ſtudiorum itinerumque curſu laudabili, ad altiora contendens adiit, vt par eſt, facultatem noſtram medicam rogans, vt aditus ei ad conſueta examina aperiretur. Voti huius parti-

ceps

ceps factus, spem omnino implevit facultatis, docuitque, se tempus studiis itineribusque datum bene collocasse.

Restat dissertatio inauguralis, quae de DOLORE FEBRIVM ACVTARVM agens, sub praesidio laudati Magnifici HILSCHERI habenda erit die XXX. Aug. M DCC XXXVIII.

Ad hunc vero actum solennem Magnificum Pro-Rectorem, illustrissimos S. R. I. Comites, academiae proceres venerandos, hospites omnium ordinum honoratissimos, & generosissimam & in spem patriae efflorescentem commilitonum coronam perofficiose & beneuole, collegii medici nomine, invito. P. P. Ienae die Dom. XII. post Trinit. MDCC XXXVIII.

